

ת"פ 8820/11/14 - מדינת ישראל נגד א ס

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 8820-11-14 מדינת ישראל נ' א ס

בפני
בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים

המאשימה

נגד

א ס ע"י עו"ד חגית רייזמן

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות הבאות: התחזות כאחר (שתי עבירות), קבלת דבר במרמה (שתי עבירות), נהיגה בפסילה (שתי עבירות) ונהיגה ללא רשיון (שתי עבירות).

ברקע העבירות, העובדה כי ביום 23.9.2003 נגזר על הנאשם עונש של ששה חודשי פסילה בפועל מלנהוג ברכב. למרות גזר הדין, הנאשם לא הפקיד את רשיונו ועל כן תקופת הפסילה לא הסתיימה עד המועדים הרלוונטיים לכתב האישום.

על פי עובדות האישום הראשון, ביום 25.8.10 נהג הנאשם ברכב בעיר גבעתיים ברכב ועבר עבירת תנועה. שוטר אשר הבחין בעבירה הורה לנאשם להזדהות, על מנת לרשום לו דו"ח. הנאשם התחזה בפני השוטר כאדם אחר, מכר שלו בשם ברוך זבולון (להלן: **זבולון**), ומסר לשוטר את פרטיו של זבולון. השוטר רשם בגין העבירה דו"ח על שמו של זבולון ומסר אותו לנאשם. הנאשם שילם את הדו"ח, וכתוצאה נרשמו לחובתו של זבולון הרשעה בעבירת תנועה - אותה לא ביצע - וכן 6 נקודות חובה.

על פי עובדות האישום השני, ביום 2.11.2010 נהג הנאשם בקריית ענבים ועבר עבירת תנועה. שוטר אשר הבחין בעבירה הורה לנאשם להזדהות בפניו. גם במקרה זה הזדהה הנאשם בפני השוטר בשמו של זבולון ומסר את פרטיו. השוטר רשם בגין העבירה דו"ח על שמו של זבולון ומסר אותו לנאשם. הנאשם שילם את הדו"ח, וכתוצאה נרשמו לחובתו של זבולון הרשעה בעבירת תנועה נוספת.

בשל שתי ההרשעות אשר נרשמו לחובתו של זבולון, הוא זומן ביום 13.6.2011 לקורס נהיגה מונעת.

עמדות הצדדים

ב"כ המאשימה התייחסה בטיעונה לחומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, תוך ששמה דגש על כך שהנאשם המשיך

לנהוג למרות שנפסל, וכן שמה דגש על הפגיעה שנגרמה לזבולון בשל מעשיו של הנאשם. לאור אלה ביקשה להשית על הנאשם עונש של שנת מאסר בפועל, מאסר מותנה, פסילה ופיצוי למתלונן.

ב"כ הנאשם שמה את הדגש בטעוניה על נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם, אליהן אתייחס בהמשך, ועל חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות. כן הפנתה לכך שהנאשם הודה במיוחס לו, הביע חרטה והתנצל בפני זבולון, אשר בשמו התחזה, וכי מלבד העבירות מושא כתב האישום מדובר באדם נורמטיבי לחלוטין. לאור אלה, ביקשה להמנע מגזירת מאסר ולהסתפק בהשתת עבודות של"צ.

הנאשם ביקש לומר את מילתו. בדבריו הביע חרטה על מעשיו, הסביר כי פעל מתוך טפשות וחוסר הגיון והבטיח כי לא יחזור על מעשיו. כמו כן דיבר על מצבו הרפואי הקשה כיום וקשייו התפקודיים.

מתחם העונש ההולם

עבירה של נהיגה בזמן פסילה מלמדת על זלזול בוטה בחוק וביזוי של צווי ביהמ"ש (ר' למשל רע"פ 3878/05 בנגוזי נ' מדינת ישראל). הנהוג בזמן פסילה ממשיך לסכן את שלום הציבור לאחר למרות שנקבע כי נהיגתו מהווה סיכון. הוא אף מוכיח במעשיו, כי החלטה שיפוטית לבדה אין בה כדי למנוע ממנו לנהוג (ר' רע"פ 6115/06 מדינת ישראל נ' אבו לבן וכן רע"פ 8253/10, שלמה גיא).

בית המשפט העליון דן בחומרתן של עבירות אלו ברע"פ 8013/13, אמיר נ' מדינת ישראל וקבע, כי אין להתערב במתחם ענישה של שבעה חודשי מאסר עד עשרים שנקבע בבית משפט לתעבורה. אמנם באותו מקרה היה מדובר בנסיבות חמורות יותר מאשר במקרה שלפני, אך העקרון, כי דינו של מי שנוהג בזמן פסילה הוא למאסר, הוא העקרון המנחה, החוזר בפסיקה פעם אחר פעם. ר' גם ע"פ (י-ם) 8392/04 עליאן נ' מדינת ישראל וע"פ (י-ם) 2748/08 שוויקי נ' מדינת ישראל.

מעבר לנהיגה בפסילה, הנאשם אף עבר עבירות תנועה והתחזה בפני שוטר בשמו של זבולון, על מנת להסתיר כי הוא נוהג בזמן פסילה ועל מנת שהעבירות יזקפו לחובתו של זבולון. בכך פגע לא רק בערכים הכלליים של החובה לציית לחוק, אלא גם פגע בזבולון פגיעה ישירה. לא קשה להבין תחושתו של אדם המוצא עצמו מוזמן לקורס נהיגה מונעת, בגין עבירות אותן כלל לא עבר.

מנגד, נתון המחריג תיק זה מתיקים "שגרתיים" של נהיגה בפסילה, הוא העובדה שנגזרה על הנאשם פסילה של ששה חודשים, כשבע שנים קודם לעבירות בהן הורשע. לו היה הנאשם פועל כדין ומפקיד את רשיונו בזמן, הרי שהפסילה היתה מסתיימת זמן רב לפני ביצוע העבירות. אין לפני נתונים ברורים מדוע נמנע הנאשם מלהפקיד את רשיונו, אך יש בעובדה כי הנאשם נהג בזמן פסילה אשר למעשה יכלה להסתיים שנים רבות קודם לכן, כדי להקלות מעט מחומרת מעשיו.

שני האישומים בהם הודה הנאשם זהים בנסיבותיהם, ונעברו במועדים סמוכים, ועל כן אראה בהם ארוע עברייני אחד לצורך קביעת מתחם העונש. מתחם העונש ההולם את מכלול מעשיו של הנאשם הוא מאסר בפועל, לתקופה שבין מספר חודשים, אותה ניתן לרצות בעבודות שירות, ועד שנה וחצי.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

הנאשם יליד 1968. רווק אין לחובתו הרשעות בעבירות פליליות. עם זאת, לחובתו הרשעות לא מעטות בעבירות תעבורה. רוב עבירות התעבורה בהן הורשע הנאשם אינן חמורות, אך לחובתו הרשעה קודמת של נהיגה בפסילה, אשר בוצעה בשנת 2003 (היא העבירה בגינה נדון לפסילה מושא התיק הנוכחי).

מתסקיר שירות המבחן עולות נסיבותיו האישיות של הנאשם:

הנאשם ניהל חיים נורמטיביים ויצרניים, שירת שירות צבאי מלא כלוחם ביחידה קרבית והמשיך לשרת במילואים. עד שנת 2007 היה הנאשם בעל חברה בתחום הבניה, אך נקלע לקשיים כלכליים, צבר חובות כבדים וכיום הוא מנהל הליכים משפטיים בבקשה להכרזה כפושט רגל. לאחר שסגר הנאשם את החברה שהיתה בבעלותו, נסע לקונגו ועבד שם, אך נפצע קשה בתאונת עבודה בשנת 2009.

מתסקיר שירות המבחן ומחומר רפואי שהוצג במהלך ששיבת הטעונים לעונש עולה, כי התאונה פגעה קשות בגופו ובנפשו של הנאשם, אשר כיום סובל מתסמונת בטר חבלתית (**PTSD**) ומהגבלות גופניות משמעותיות. בין היתר עבר הנאשם נסיון אובדני בשנת 2010. כיום הנאשם מטופל תרופתית בנוגדי דיכאון ובמשככי כאבים חזקים ונמצא במעקב פסיכיאטרי.

הנאשם לא עבד מספר שנים לאחר התאונה. לאחרונה חזר הנאשם לעבוד מביתו בהיקף חלקי, בבדיקת תוכניות בניה, והוא לומד בטכניון ניהול פרויקטים בתחום הבניה.

מהתסקיר עולה, כי הנאשם תלה את המעשים מושא כתב האישום במצבו הנפשי לאחר התאונה, אשר גרם לו לפעול בחוסר שיקול דעת, תוך התעלמות מסיכונים אותם יצר.

בסיכום התסקיר, העריך שירות המבחן כי למרות קיומם של גורמי סיכון, הנאשם מורתע כתוצאה מההליך המשפטי ונמצא בטיפול נפשי, אשר יהיה בו כדי להפחית את הסכנה כי יחזור על מעשים דומים. כמו כן השירות התרשם מחרטתו של הנאשם והבנתו את הפסול שבמעשיו. לאור אלה, המלצת שירות המבחן היא להשית על הנאשם של"צ ולהעמידו תחת צו מבחן לשנה, על מנת לוודא כי הנאשם ממשיך לקבל טיפול נפשי.

דין והכרעה

לאחר לבטים, ראיתי כי מקרה זה מצדיק לחרוג ממתחם העונש ההולם ולהשית על הנאשם של"צ נרחב וצו מבחן.

אכן, הנאשם נכשל בעבירות חמורות, אשר יש להשית בגין השתת מאסר בפועל - בין לריצוי ממש בין בעבודות שירות. עם זאת, מהחומר שלפני עולה, כי הנאשם עבר את העבירות בתקופת משבר בחייו, לאחר תאונת עבודה קשה אשר פגעה בגופו ובנפשו, ואף הביאה אותו לביצוע מעשה אובדני - אשר למרבה המזל לא צלח. הערכת שירות המבחן, כי הנאשם זקוק לטיפול נפשי על מנת לשקם את עצמו ואת חייו נראית לי משכנעת ומעוגנת היטב בנסיבות המקרה.

במצב דברים רגיל, לאור חלוף הזמן הניכר מאז ביצוע העבירות, הודאת הנאשם והעובדה שמדובר באדם ללא הרשעות קודמות, היה מקום להשית על הנאשם עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות, הנמצא ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. בסופו של יום, בשל שיקולי שיקומו של הנאשם אליהם התייחסת למעלה, ראיתי לחרוג ממתחם העונש ההולם - ועל כן להשית עליו של"צ נרחב.

אוסף בהקשר זה, כי כשיקול נוסף הבאתי בחשבון את העובדה שלאור מצבו הגופני של הנאשם ברור כי לא יוכל לרצות עונש מאסר בעבודות שירות. משכך, אלמלא החריגה מן המתחם, לא היה מנוס מלהשית על הנאשם עונש של מאסר לריצוי ממש. אבהיר, כי אין מדובר בשיקול המרכזי לחריגה מן המתחם, אלא בנתון נוסף אותו הבאתי בחשבון, לצד נתוני האישיים של הנאשם וחלוף הזמן הניכר מאז המעשים. אציין, לעניין חלוף הזמן, כי כתב האישום הוגש למעלה משלוש שנים לאחר סיום החקירה, ולא שמעתי כל הסבר לכך.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. חודשיים מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור על אחת מן העבירות בהן הורשע תוך שלוש שנים מהיום.
 - ב. 200 שעות של"צ. העבודות יבוצעו בפיקוח שירות המבחן. שירות המבחן יגיש תכנית של"צ עד ליום 15.2.16 וינתן צו של"צ ללא קיום דיון.
 - ג. פסילה מלנהוג ברכב מנועי למשך ששה חודשים. הנאשם יפקיד רשיונו עד ליום 1.2.16.
 - ד. ששה חודשי פסילה על תנאי, למשך שלוש שנים מהיום.
 - ה. פיצוי למתלונן זבולון, עד תביעה מס' 4, בסך 2,500 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.4.16.
 - ו. צו מבחן למשך שנה. המבחן יהיה בפיקוח שירות המבחן.
- הנאשם מוזהר, כי אם לא יבצע השל"צ כנדרש או לא יעמוד במבחן, הוא צפוי לגזירת דינו מחדש. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ח' שבט תשע"ו, 18 ינואר 2016, במעמד הצדדים.